

Matemáticas · 3.º ESO · Illes Balears

Cuadernillo de trabajo del profesorado: currículo oficial, secuenciación trimestral, situaciones de aprendizaje, rúbricas competenciales, DUA y comparativa autonómica frente al BOE.

Normativa Decret 32/2022, de 8 d'agost

Generado 19/05/2026 16:22

10 Competencias	23 Criterios	101 Saberes
---------------------------	------------------------	-----------------------

Curso de profundización: la complejidad de los saberes básicos aumenta significativamente y se introducen criterios que exigen razonamiento abstracto y modelización. Se acerca la toma de decisiones de itinerario para 4.º ESO.

Índice

1. Resumen normativo
2. Competencias específicas (explicadas)
3. Criterios de evaluación (con evidencia)
4. Saberes básicos (con actividad de aula)

1. Resumen normativo

Materia	Matemáticas
Curso	3.º ESO
Comunidad Autónoma	Illes Balears
Decreto autonómico	Decret 32/2022, de 8 d'agost
Particularidad	En Illes Balears, el catalán (modalidad balear) es lengua vehicular preferente y existe Llengua Catalana i Literatura con currículum propio.

2. Competencias específicas

Matemáticas

CE.1 · Interpretar, modelizar y resolver problemas de la vida cotidiana y propios de las matemáticas, aplicando diferentes estr...

TEXTO OFICIAL

Interpretar, modelizar y resolver problemas de la vida cotidiana y propios de las matemáticas, aplicando diferentes estrategias y formas de razonamiento, para explorar distintas maneras de proceder y obtener posibles soluciones.

CE.2 · Analizar las soluciones de un problema usando diferentes técnicas y herramientas, evaluando las respuestas obtenidas, pa...

TEXTO OFICIAL

Analizar las soluciones de un problema usando diferentes técnicas y herramientas, evaluando las respuestas obtenidas, para verificar su validez e idoneidad desde un punto de vista matemático y su repercusión global.

CE.3 · Formular y comprobar conjeturas sencillas o plantear problemas de forma autónoma, reconociendo el valor del razonamiento...

TEXTO OFICIAL

Formular y comprobar conjeturas sencillas o plantear problemas de forma autónoma, reconociendo el valor del razonamiento y la argumentación, para generar nuevo conocimiento.

CE.4 · Utilizar los principios del pensamiento computacional organizando datos, descomponiendo en partes, reconociendo patrones...

TEXTO OFICIAL

Utilizar los principios del pensamiento computacional organizando datos, descomponiendo en partes, reconociendo patrones, interpretando, modificando y creando algoritmos, para modelizar situaciones y resolver problemas de forma eficaz.

CE.5 · Reconocer y utilizar conexiones entre los diferentes elementos matemáticos, interconectando conceptos y procedimientos, ...

TEXTO OFICIAL

Reconocer y utilizar conexiones entre los diferentes elementos matemáticos, interconectando conceptos y procedimientos, para desarrollar una visión de las matemáticas como un todo integrado.

CE.6 · Identificar las matemáticas implicadas en otras materias y en situaciones reales susceptibles de ser abordadas en términos...

TEXTO OFICIAL

Identificar las matemáticas implicadas en otras materias y en situaciones reales susceptibles de ser abordadas en términos matemáticos, interrelacionando conceptos y procedimientos, para aplicarlos en situaciones diversas.

CE.7 · Representar, de forma individual y colectiva, conceptos, procedimientos, información y resultados matemáticos, usando di...

TEXTO OFICIAL

Representar, de forma individual y colectiva, conceptos, procedimientos, información y resultados matemáticos, usando diferentes tecnologías, para visualizar ideas y estructurar procesos matemáticos.

CE.8 · Comunicar de forma individual y colectiva conceptos, procedimientos y argumentos matemáticos, usando lenguaje oral, escr...

TEXTO OFICIAL

Comunicar de forma individual y colectiva conceptos, procedimientos y argumentos matemáticos, usando lenguaje oral, escrito o gráfico, utilizando la terminología matemática apropiada, para dar significado y coherencia a las ideas matemáticas.

CE.9 · Desarrollar destrezas personales, identificando y gestionando emociones, poniendo en práctica estrategias de aceptación ...

TEXTO OFICIAL

Desarrollar destrezas personales, identificando y gestionando emociones, poniendo en práctica estrategias de aceptación del error como parte del proceso de aprendizaje y adaptándose ante situaciones de incertidumbre, para mejorar la perseverancia en la consecución de objetivos y el disfrute en el aprendizaje de las matemáticas.

CE.10 · Desarrollar destrezas sociales reconociendo y respetando las emociones y experiencias de los demás, participando activa ...

TEXTO OFICIAL

Desarrollar destrezas sociales reconociendo y respetando las emociones y experiencias de los demás, participando activa y reflexivamente en proyectos en equipos heterogéneos con roles asignados, para construir una identidad positiva como estudiante de matemáticas, fomentar el bienestar personal y grupal y crear relaciones saludables.

3. Criterios de evaluación

Matemáticas

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
1.1	CE.10	Reformular problemas matemáticos de forma verbal y gráfica, interpretando los datos, las relaciones entre ellos y las preguntas planteadas.	
1.2	CE.10	Seleccionar herramientas y estrategias elaboradas valorando su eficacia e idoneidad en la resolución de problemas.	
1.3	CE.10	Obtener todas las posibles soluciones matemáticas de un problema activando los conocimientos y utilizando las herramientas tecnológicas necesarias.	
2.1	CE.2	Comprobar la corrección matemática de las soluciones de un problema.	
2.2	CE.2	Seleccionar las soluciones óptimas de un problema valorando tanto la corrección matemática como sus implicaciones desde diferentes perspectivas (de género, de sostenibilidad, de consumo responsable...).	
3.1	CE.3	Formular, comprobar e investigar conjeturas de forma guiada estudiando patrones, propiedades y relaciones.	
3.2	CE.3	Crear variantes de un problema dado, modificando alguno de sus datos y observando la relación entre los diferentes resultados obtenidos.	
3.3	CE.3	Emplear herramientas tecnológicas adecuadas en la investigación y comprobación de conjeturas o problemas.	
4.1	CE.4	Reconocer e investigar patrones, organizar datos y descomponer un problema en partes más simples facilitando su interpretación y su tratamiento computacional.	
4.2	CE.4	Modelizar situaciones y resolver problemas de forma eficaz interpretando, modificando y creando algoritmos sencillos.	
5.1	CE.5	Deducir relaciones entre los conocimientos y experiencias matemáticas, formando un todo coherente.	
5.2	CE.5	Analizar y poner en práctica conexiones entre diferentes procesos matemáticos aplicando conocimientos y experiencias previas.	
6.1	CE.6	Proponer situaciones susceptibles de ser formuladas y resueltas mediante herramientas y estrategias matemáticas, estableciendo y aplicando conexiones entre el mundo real y las matemáticas, y usando los procesos inherentes a la investigación científica y matemática: inferir, medir, comunicar, clasificar y predecir.	
6.2	CE.6	Identificar y aplicar conexiones coherentes entre las matemáticas y otras materias realizando un análisis crítico.	
6.3	CE.6	Valorar la aportación de las matemáticas al progreso de la humanidad y su contribución en la superación de los retos que demanda la sociedad actual.	
7.1	CE.7	Representar matemáticamente la información más relevante de un problema, conceptos, procedimientos y resultados matemáticos visualizando ideas y estructurando procesos matemáticos.	

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
7.2	CE.7	Seleccionar entre diferentes herramientas, incluidas las digitales, y formas de representación (pictórica, gráfica, verbal o simbólica) valorando su utilidad para compartir información.	
8.1	CE.8	Comunicar ideas, conclusiones, conjeturas y razonamientos matemáticos, utilizando diferentes medios, incluidos los digitales, con coherencia, claridad y terminología apropiada.	
8.2	CE.8	Reconocer y emplear el lenguaje matemático presente en la vida cotidiana y en diversos contextos comunicando mensajes con contenido matemático con precisión y rigor.	
9.1	CE.9	Identificar y gestionar las emociones propias y desarrollar el autoconcepto matemático generando expectativas positivas ante nuevos retos matemáticos.	
9.2	CE.9	Mostrar una actitud positiva y perseverante al hacer frente a las diferentes situaciones de aprendizaje de las matemáticas aceptando la crítica razonada.	
10.1	CE.10	Colaborar activamente y construir relaciones trabajando con las matemáticas en equipos heterogéneos, respetando diferentes opiniones, comunicándose de manera efectiva, pensando de forma crítica y creativa, tomando decisiones y realizando juicios informados.	
10.2	CE.10	Gestionar el reparto de tareas en el trabajo en equipo, aportando valor, favoreciendo la inclusión, la escucha activa, responsabilizándose del rol asignado y de la propia contribución al equipo.	

4. Saberes bàsics

Matemàtiques

Saberes bàsics del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Aplicació de tècniques senzilles de combinatòria per realitzar recomptes sistemàtics en la resolució de problemes i situacions de la vida quotidiana	
2	Adaptació del comptatge a la grandària dels nombres en problemes de la vida quotidiana. Quantitat	
3	Expressió de nombres grans i petits en notació científica. Ús de la calculadora	
4	Ús de nombres enters, decimals, fraccionaris en l'expressió de quantitats en contextos de la vida quotidiana	
5	Realització d'estimacions amb la precisió requerida	
6	Introducció al concepte d'error associat a l'arrodoniment d'un nombre decimal: concepte de xifres significatives i càlcul dels errors absolut i relatiu	
7	Intervals numèrics i representació sobre la recta real	
8	Obtenció de la fracció generatriu corresponent als diferents tipus de nombres decimals	
9	Arrels en l'expressió de quantitats en contextos de la vida quotidiana	
10	Percentatges majors que 100 i menors que 1: interpretació i aplicació en la resolució de problemes. Sentit de les operacions	
11	Càlculs de manera eficient amb nombres naturals, enters, fraccionaris i decimals tant mentalment com de manera manual, amb calculadora o full de càlcul	
12	Jerarquia de les operacions	
13	Estratègies de càlcul mental amb nombres fraccionaris i decimals	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
14	Potències de nombres enters i fraccionaris amb exponent enter. Significat, operacions i ús	
15	Ús de les operacions de les potències per simplificar càlculs o reduir expressions	
16	Operacions amb nombres expressats en notació científica en situacions contextualitzades. Ús de la calculadora	
17	Relació inversa entre elevar al quadrat i extreure l'arrel quadrada	
18	Reconeixement i ús adequat de les operacions amb nombres enters, fraccionaris i decimals en situacions contextualitzades	
19	Utilització de les relacions inverses entre les operacions en la simplificació i la resolució de problemes. Relacions	
20	Selecció de la representació més adequada, com també de les unitats òptimes, per a una mateixa quantitat en cada situació o problema. Raonament proporcional	
21	Raons i proporcions: comprensió i representació de relacions quantitatives	
22	Situacions de proporcionalitat en diferents contextos: anàlisi i desenvolupament de mètodes per a la resolució de problemes (augment i disminucions percentuals, rebaixes i increments de preus, impostos, escales, canvis de divises, velocitat i temps, etc.)	
23	Repartiments directa i inversament proporcionals. Utilitat, càlcul i aplicació a la resolució de problemes en diversos contextos	
24	Proporcionalitat composta. Educació financera	
25	Mètodes per a la presa de decisions de consum responsable ateses les relacions qualitat-preu i el valor-preu en contextos quotidians. Selecció del mètode més adequat en funció del context	
26	Dipòsits bancaris a tipus d'interès i termini fixe: utilitat econòmica i càlcul del rendiment. Problemes d'interès simple i compost	
27	Consulta de fonts de dades institucionals per a l'obtenció de dades econòmiques, sigui en forma de taules o gràfics	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Estratègies d'elecció de les unitats i operacions adequades en problemes senzills que impliquin mesura. Mesura	
2	Aplicació de les principals fórmules per obtenir longituds, àrees i volums en figures planes i tridimensionals compostes mitjançant la descomposició en figures simples. Resolució de problemes geomètrics diversos	
3	Representació d'objectes geomètrics amb propietats fixades, com les longituds dels costats o les mesures dels angles	
4	Representacions planes d'objectes tridimensionals en la visualització i resolució de problemes d'àrees	
5	La probabilitat com a mesura associada a la incertesa d'experiments aleatoris. Estimació i relacions	
6	Estimació dels errors associats a un procés de mesura	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Construcció de figures geomètriques amb eines manipulatives	
2	Raó de semblança. Escales. Relació entre longituds, àrees i volums de figures semblants	
3	Polígons irregulars i composts	
4	Poliedres, poliedres regulars. Vèrtexs, arestes i cares. Teorema d'Euler	
5	Plans de simetria en els poliedres	
6	L'esfera. Interseccions de plans i esferes	
7	Relacions geomètriques com la congruència, semblança i relació pitagòrica en figures tridimensionals: identificació i aplicació	
8	Construcció de figures geomètriques amb eines digitals (programes de geometria dinàmica, realitat augmentada...). Localització i sistemes de representació	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
9	Anàlisi de transformacions elementals com girs, translacions i simetries en situacions diverses emprant eines tecnològiques i/o manipulatives. Visualització, raonament i modelització geomètrica	
10	Modelització geomètrica: relacions numèriques i algebraiques en la resolució de problemes	
11	Relacions geomètriques en contextos matemàtics i no matemàtics (art, ciència, vida quotidiana...)	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Patrons, pautes i regularitats: observació i determinació de la regla de formació en casos senzills	
2	Fórmules i termes generals: obtenció mitjançant l'observació de pautes i regularitats senzilles i la seva generalització	
3	Successions numèriques. Progressions aritmètiques i geomètriques. Terme general. Càlcul de la suma d'un nombre finit de termes i infinit quan procedeixi	
4	Successions recurrents. Obtenció de la forma recurrent. Model matemàtic	
5	Modelització de situacions de la vida quotidiana emprant representacions matemàtiques i el llenguatge algebraic	
6	Estratègies de deducció de conclusions raonables a partir d'un model matemàtic. Variable	
7	Monomi, binomi i polinomi. Conceptes de grau, coeficient i terme independent	
8	Valor numèric d'una expressió algebraica per a diversos valors de les seves variables	
9	Operacions amb polinomis: suma, resta, multiplicació i divisió	
10	Factor comú. Identitats notables	
11	Introducció a la simplificació de fraccions algebraiques	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
12	Identificació i aplicació de l'equivalència d'expressions algebraiques a la resolució d'equacions lineals i quadràtiques amb una incògnita i de problemes	
13	Resolució d'equacions de primer grau amb una incògnita	
14	Relacions quadràtiques en situacions de la vida quotidiana o matemàticament rellevants: expressió mitjançant àlgebra simbòlica	
15	Resolució d'equacions de segon grau senzilles: completes i incompletes, amb una incògnita	
16	Estratègies de cerca de solucions d'equacions lineals, de sistemes d'equacions lineals i equacions quadràtiques en situacions de la vida quotidiana	
17	Sistemes de dues equacions lineals amb dues incògnites. Mètodes de resolució: igualació, substitució, reducció i mètode gràfic	
18	Equacions lineals, quadràtiques i sistemes d'equacions lineals: resolució mitjançant l'ús de la tecnologia	
19	Resolució d'equacions senzilles de grau superior a dos. Relacions i funcions	
20	Comprensió del concepte de funció davant un altre tipus de relació entre variables. Estudi d'algunes de les característiques d'una funció (creixement, continuïtat, punts de tall amb els eixos, màxims i mínims relatius, etc.)	
21	Càlcul, interpretació i identificació del pendent d'una recta i de l'ordenada en l'origen	
22	Representació d'una recta a partir de la seva equació i obtenció de l'equació algebraica de la mateixa a partir de la seva gràfica	
23	Identificació i representació de situacions descrites mitjançant funcions quadràtiques. Càlcul del vèrtex i aplicació a la resolució de problemes senzills, com el tir parabòlic	
24	Estudi de les relacions lineals i quadràtiques: identificació i comparació de diferents maneres de representació (taules, gràfics o expressions algebraiques) i deducció crítica de les seves propietats a partir d'elles	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
25	Estratègies de deducció de la informació rellevant d'una funció mitjançant l'ús de diferents representacions simbòliques, com també de la seva representació i manipulació digital. Pensament computacional	
26	Estratègies útils en la interpretació, modificació i creació d'algorismes	
27	Estratègies de formulació de qüestions susceptibles de ser analitzades mitjançant programes i altres eines	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Quartils, decils i percentils	
2	Introducció als mètodes de selecció d'una mostra estadística. Representativitat d'una mostra	
3	Taules de freqüències: absoluta, relativa i acumulada. Agrupació de dades en intervals	
4	Càlcul de probabilitats mitjançant el concepte de freqüència relativa i la regla de Laplace	
5	Gràfiques estadístiques: representació mitjançant diferents tecnologies (calculadora, full de càlcul, aplicacions...) i elecció de la més adequada en cada cas	
6	Diagrames de caixa i de bigotis	
7	Paràmetres de dispersió: rang, variància i desviació típica. Càlcul, interpretació i propietats	
8	Interpretació conjunta de la mitjana i la desviació típica	
9	Comparació de dos conjunts de dades senzilles atenent a les mesures de localització i dispersió	
10	Anàlisi i interpretació de taules i gràfics estadístics de variables qualitatives, quantitatives discretes i quantitatives contínues en contextos reals	
11	Variabilitat: interpretació i càlcul, amb suport tecnològic, de mesures de dispersió en situacions reals. Incertesa	
12	Identificació de fenòmens deterministes i aleatoris	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
13	Determinació de l'espai mostral en experiments aleatoris senzills. Taules i diagrames d'arbre senzills	
14	Experiments simples: planificació, realització i anàlisi de la incertesa associada	
15	Assignació de probabilitats mitjançant l'experimentació. Concepte de freqüència relativa i regla de Laplace. Resolució de problemes	
16	Esdeveniments elementals equiprobables i no equiprobables	
17	Freqüència relativa d'un esdeveniment i la seva aproximació a la probabilitat mitjançant la simulació o l'experimentació	
18	Permutacions. Factorial d'un nombre	
19	Formulació de conjectures sobre el comportament de fenòmens aleatoris senzills i disseny d'experiències per comprovar-les	
20	Utilització de la probabilitat per prendre decisions fonamentades en diferents contextos. Inferència	
21	Formulació de qüestions adequades que permetin conèixer les característiques d'interès d'una població	
22	Dades rellevants per donar resposta a qüestions plantejades en investigacions estadístiques: presentació de la informació procedent d'una mostra mitjançant eines digitals	
23	Estratègies de deducció de conclusions a partir d'una mostra amb la finalitat d'emetre judicis i prendre decisions adequades	
24	Implementació d'eines diverses útils en la resolució de situacions estadístiques (diagrames en arbre, taules...)	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Estratègies de foment de la curiositat, la iniciativa, la perseverança i la resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
2	Gestió emocional: emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Autoconsciència i autoregulació	
3	Estratègies de foment de la flexibilitat cognitiva: apertura a canvis d'estratègia, identificació i transformació de l'error en oportunitat d'aprenentatge. Treball en equip i presa de decisions	
4	Selecció i desenvolupament de tècniques cooperatives per a l'optimització del treball en equip	
5	Selecció i desenvolupament de tècniques cooperatives per a compartir i construir coneixement matemàtic	
6	Ús de conductes empàtiques i estratègies per a la gestió i resolució de conflictes que puguin sorgir dins d'un equip de treball. Inclusió, respecte i diversitat	

5. Rúbrica orientativa 1-4

Nivel	Descriptor	Uso docente
1	Inicial: evidencia incompleta o con errores de base.	Refuerzo guiado y nueva evidencia breve.
2	En proceso: cumple parte del criterio con ayuda o imprecisiones.	Feedback específico y práctica focalizada.
3	Adecuado: cumple el criterio con autonomía suficiente.	Consolidación y transferencia.
4	Excelente: domina, justifica y transfiere el criterio.	Ampliación o reto competencial.

Este documento es una ayuda de trabajo generada por Corrigiendo.es a partir de datos curriculares oficiales estructurados y de un enriquecimiento didáctico sintetizado con IA (Gemini). Revisa siempre la normativa vigente de tu administración educativa antes de incorporarlo literalmente a documentos administrativos del centro.